

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETESEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A háboru.

A mandzsuri harcstérről.

Szent-Pétervár, ápr. 19. Karkeviics tábornok táviratozza a főhadiszállásról tegnapi kelettel: A harctéren nevezetesebb esemény nem történt. Csapataink, melyek 16-áig több ellenséges támadásnak voltak kitéve, *rendben hátrálnak Heisinan felé.* Az ellenség nem üldözi őket. — E hó 16-án az ellenség megtámadta fősergünk balszárnyát, élénk ágyutüzeléssel. A harc végén *csapataink északi irányban visszavonultak.*

Tokio, ápr. 19. Az oroszok Csangcsung és Kirin között vonják össze haderőiket. *Mindössze 200.000 emberük van.*

Nagylelkű tábornok.

Szent-Pétervár, ápr. 19. Bajanov tábornok, az új III. hadtest főparancsnoka, elutazott a csatatérre. Mielőtt elutazott, azta 10.000 rubelt, mit a csár rendkívüli fizetési pótlékul utalványozott ki neki: az orosz vöröskereszt-egyletnek ajándékozta.

A port-arturi foglyok.

Tokio, ápr. 19. Hivatalosan csak most állapították meg a Port-Arturban ellogott oroszok számát. *Összesen 41.660 foglyot ejtettek a japánok Port-Arturban.*

Orosz gazdálkodás.

Szent-Pétervár, ápr. 19. A pénzügyminisztériumban órási sikkasztásnak jöttek nyomára. *Az elsikkasztott összeg négyszázezer rubel.* A sikkasztást egy *nagyállású hivatalnok* követte el, aki azért kapta azt a pénzt, hogy gabonát vásároljon rajta a hadsereg számára. A sikkasztó, kinek nevét titkolják, megszökött.

Rosdesztvenszkij terve.

Páris, ápr. 19. Az *Echo de Paris*-nak jelentik Szent-Pétervárról, hogy *Rosdesztvenszkij* meg akarja kísérteni Formosa japán sziget megszállását s azt további hadműveleteinek bázisává akarja tenni.

Tengeri ütközet előtt.

London, ápr. 19. A *Daily Telegraph*-nak jelentik *Hongkongból*, hogy a balti flotta Hongkong lőtávolában vitorláz tova. *Öt szénszállítóhajó a kikötőtől öt kilométernyire vetett horgonyt.*

Manilla, ápr. 19. Tegnap délután három és ma délelőtt négy hadihajót láttak Manillától délre. A hajók nemzeti-ségét nem tudják.

Japán és Franciaország.

Tokio, ápr. 19. A japán nép nagyon izgatott amiatt, hogy a francia kormány annyi ideig engedi francia vizeken tartózkodni az orosz hadiflottát. A lapok sürgetik a kormányt, hogy ne csak tiltakozzék, de a megrendszabályozás esz-közeiről is gondoskodjék. Már az orosz flottának Madagaszkárban való hosszú tartózkodása is sértette a neutralitást.

Az orosz forrongás.

Halálra ítélt merénylő.

Szent-Pétervár, ápr. 19. *Szergiusz* nagyherceg gyilkosát *halálra ítélték.* A vádlott megtiltotta anyjának és nővérének, hogy kegyelmet kérjenek számára.

Megmérgezett rendőrfőnök.

Berlin, ápr. 19. Szent-Pétervárról jelentik a *Berliner Tagblatt*-nak, hogy *Posszov, czenstochaui rendőrfőnököt megmérgezték.* Még csak nyolcz nap előtt foglalta el hivatalát. Pár nap előtt név-

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A karriér.

Irtá: *Trébla.*

— Trabuchon, te vagy az? Ezer eszten-deje nem láttalak!

— Pardon. Mit akar tőlem az ur?

— Hogyan? Hát már nem ismered? Nem ismered meg a te öreg barátodat, Malliont? Legrégibb barátodat, akinek még ma is kétszáz frankkal és megszámlálhatatlan ebéd árával tartozol?

— Ah, te vagy az? Csakugyan! Keblemre, öreg!

Az ölekezés — a kávéházi vendégek nem csekély csodálatára — végbement. A pinczerek kíváncsian közeledtek s a szomszéd asztaloknál furcsa mosolylyal pillantottak fel a vendégek, mert az ölelkezők valóban nem illettek egymás társaságához. Az egyik, akit Trabuchon névvel szólított a társa, finom eleganciaival öltözött, monoklis, illatos gavallér volt. A másik pedig — Mallion — inkább valami hivatalosolga képét mutatta kopott alázatosságában.

Mallion meglegedetten nézett végig a pompás gavalléron.

— Teringettét, te olyan vagy, mint valami vicomte. Hát jóra fordult a sorsod?

— Hát! Istennek, barátom. Foglalj helyet és rendelj valami inni valót. Beszélgessünk kissé.

Mallion száz kérdéssel is ostromolta a szerencsés kópét, aki hanyag előkelőséggel

játszott az aranylánczával és briliántokat ragyogtatott az ujjain.

— Talán örököltél?

— Nem, barátom. Nekem nincsenek olyan rokonaim, akik adósságon kívül mást hagynának örökségül.

— Tehát zsiros hivatalt szereztél?

— Nem, barátom, én nem dolgozom. Gyűlölöm és megvetem a munkát. Én politikával foglalkozom . . . a haza sorsát intézem.

— Politikával? . . . haza sorsával . . .

— Gyönyörű pálya. És nagyon kényelmes. No meg, természetesen, jövedelmező.

— És melyik párthoz tartozol?

— En? Semmiféle párthoz sem tartozom. Független vagyok.

Mallion csodálkozása fokról-fokra növekedett.

— De hát mégis, minő módon szerepelsz? — kérdezte aztán.

— A dolog nagyon egyszerű. Én hivatalos rágalmazó vagyok. Mint ahogy van hivatalos vádló, védő, bíró. Én a politikában az igazságszolgáltatási anyag alanya vagyok. Tényező, amely mozgásba hozza a megaludt vért. Korbács, amely ostromoz. Villám, amely sújt . . . és bűnbak, amely a hátát tartja; ernyő, amely a záport felfogja. Érted már most?

Mallion kábultan bámult a barátjára.

— Egy szót sem értek.

— Tehát hallgass ide. Megmagyarázom.

. . . Tudod, hogy a politikában az élető elem: a rágalom. A miniszterek, amikor elfoglalják az állásukat, tisztában vannak azzal, hogy mindenféle szennyes támadatásban lesz részük. A sajtó létkérdése tudniillik a botrány-

csinálás. Minél nagyobb a botrány, annál nagyobb kelendőse van a lapnak.

— Az bizonyos.

— Nos, észrevehetted már, hogy minden héten megtámadunk egy-egy minisztert. Az egyikről azt írjuk, hogy fiatal korában téli-kabátot lopott. A másikról, hogy tönkretette az apját és öngyilkosságba kergette az állam leg-hűségesebb hivatalnokát. Ebből persze egy szó sem igaz. Ez azonban mindegy. Fő: a lap érdeke. A példányszám. A népszerűség. Így válik nagygyá, ismertté és télelmes hatalomra a lap.

— Szent Isten! Hát szabad az ilyesmi?

— Nem szabad. A bíróság kegyetlenül el-ítéli a cikkkirót, aki rágalmazott.

— Nos?

— Nos, a cikkkiró tollara továbbra is szüksége van a lapnak. Ha az író becukják, nem írhat . . . Ezért szervezték aztán az én állásomat.

— A te állásodat? Hát . . .

— Én vagyok a hivatalos rágalmazó. A cikkkiró én vagyok, ha egy sort sem írtam is. De én vállalom a felelősséget. Engem ítélnék el; én ülök le a büntetést; én vagyok a miniszter félelmes és hírhedt ellensége. Rettentő tőlem.

— . . .

— Lásd, éppen tegnap telt le három hónapom a Latour-perbéli ítélet szerint. Holnap ismét kezdem más ügyben a martírságot. Szabad lakás, fűtés, világítás és ellátás az állam részéről, továbbá 500 frank havi fizetés a lapok részéről . . . Én benne vagyok a világtörténelemben, barátom.

Mallion tiszteletteljes bámulattal nézett a nagy emberre, akit barátjának nevezhet.

telen levelet kapott a forradalmi bizottságtól, melyben tudatták vele, hogy csak hat napig engedik hivatalában maradni, ha azalatt el nem távozik, kivéggik. Posszov nyomban áthelyeztetését kérte, amit meg is kapott — de a hat nap elteltével. A kérelmetlen terroristák megtartották szavukat és megmérgezték. A tetteseket eredménytelenül nyomozzák.

Dalmácia bekebelezése.

Bécs, ápr. 19. Az osztrák birodalmi tanács délszláv képviselőit e hó 26-ára értekezletre hívták össze Spalatóba, Dalmácia bekebelezése ügyében. A meghívó levél nem említi ugyan, hogy a délszlávok Dalmáciát horvát akariák bekebelezni, de kétségtelen, hogy Horvát-Szlavonországgal óhajják egyesíteni.

Fölmentett vasutasok.

Budapest, ápr. 19. A Kuria ma tárgyalta a vasuti sztrájkból kifolyólag vád alá helyezett tizenegy keszthelyi sztrájkoló vasutas ügyét és mindnyájukat fölmentette, de kimondotta, hogy a vasutas közhivatalnoknak tekinthető. A vádlottak egy évig voltak felfüggesztve állásuktól.

Megvert védőügyvéd.

Budapest, ápr. 19. Izgalmas jelenet folyt le ma az itteni büntető járásbíró-ságnál. Pollák Lipót gyárosnak Hirschhorn Dávid ellen indított becsületsértési pöret tárgyalták. A bíró a vádlottat fölmentette. A tárgyalás után a bíró előszobájában Pollák Lipót rárohant Hirschhorn védőügyvédjére, Springer Ferencz dr.-ra és botjával össze-vissza verte. A dühöngő embert csak nagynehezen sikerült lefogni. Springer dr. súlyosan megsebesült. Pollákot két börtönőr az ügyészséghez kísérte.

Véres foglalás.

Nagyvárad, ápr. 19. Szalárd községben egy végrehajtó foglalni akart Tributa János földbirtokosnál. Tributa elene szegült a foglalásnak, úgy hogy a végrehajtó kénytelen volt csendőröket hívni segítségül. A feldühödött földbirtokos fejszével támadt a csendőrökre, akik védekezés közben keresztülszúrták. A szerencsétlen ember pár perc múlva meghalt.

Megszökött sikkasztó.

Szerajevó, ápr. 19. Kasztl Alfréd, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság itteni hivatalnok, több ezer korona elsikkasztása után eltűnt.

Árviz.

Essék, ápr. 19. A nagy esőzések következtében a környékről árvizveszély jelentenek. Nasicz mellett az ár a vasúti töltést egy kilométernyi hosszúságban áttörte. A forgalom szünetel.

Előfizetési felhívás.

Április hó 15-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

„A Tengerpart” ünnep és vasárnap kivételével naponként délután hat órakor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 8 fillér.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóvatala,
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

Kiutasított szocialista-vezér.

Fiume, ápr. 19.

Jeleztük néhány hét előtt, hogy Fiumében egy szocialista lap indul meg. Ez az újság *A szocialista* címmel ezélt egy héttel meg is indult s mindjárt az első számában heves agitációt indított azzal a célzattal, hogy az itteni munkásnépet is fellátsza, s az őjukba vigye és rendellenességekbe sodorja.

A lap, amely olasz és horvát nyelven jelent meg, mindamellett nem keltett nagy fel-tűnést s legfeljebb az itteni szocialisták foglalkoztak vele. A szerkesztő persze szetküldte lapját a szélrózsa minden irányába s így e lap itteni megjelenéséről és szerkesztőjének itt-tartózkodásáról természetesen úgy a magyar, mint az osztrák hatóságok és rendőrségek tudomást szereztek.

Az agitátorokat a rendőrség mindenütt nyilvántartja, figyeli s így történt, hogy egy hét alatt a bécsi, triezsi, pólai, rovignói és spalatói rendőrségek a fiumei rendőrséget figyelmessé tették a hírhedt szocialista vezérre, megküldvén a reávonatközó adatokat.

Dorbics Jeromos aneve az illetőnek. Spalatóban született s ott betűszedő lett. Iskolába alig járt s így a betűszedés alatt olvasott, de meg nem értett politikai dolgok teljesen megzavarták lelki egyensúlyát. Azt kezdte képzelné magáról, hogy ő magasabbra hivatott a betűszedésnél; neki népapostolnak kell lennie s fel is hagyott mesterségével.

Ez időtől fogva máig dologtalan. Kerül minden munkát s kizárólag a munkásnép fellátszásából él. A dalmát szocialisták fel is üttek neki s rendes havi fizetést huzott tőlük; azonban Spalatóban megindított lapját, *A szocialistát* veszni hagyták. Megbukott a lap s ezután csak az általa itt-ott rendezett munkásgyűléseken és sztrájknyákon agitált.

A spalatói rendőrség konstatálja, hogy a félművelt *Dorbics* működése nem volt sikertelen. Számos sztrájk tört ki az ő agitációja folytán és sok adat van a rendőrség kezében, mely azt bizonyítja, hogy *Dorbics* nem meggyőződésből volt szocialista, hanem mert a néptribunusságot jó üzletnek találta.

Vállalatannak mondja magát: Spalatóban együttélt egy nővel s egy gyermekük is van. Nemrég, mikor a lapja ott megbukott, új ideába kapott. Egy szocialista fogyasztási szövetkezetet alapított — de az is megbukott. Erre ismét csak a néplátszás mesterségét folytatta s oly nagymérvű izgatást fejtett ki, hogy Spalatóban a múlt év november havában 42 napi fogházra ítélték. Ez elől szökött meg Dalmáciából s nyoma veszett, míg pár hét előtt Fiumében fel nem bukkant.

A pólai rendőrség arra figyelmeztette rendőrségünket, hogy *Dorbics* ott anarchista üzemeket folytatott s ezért fogházbüntetést is szenvedett; majd Bécsbe ment s minthogy ott is megindította rövidéletű *Szocialist* című lapját, törölték a nyilvántartott anarchisták lajstromából s a szocialisták közé sorolták.

Triezsi rendőrsége azt jelezte ide, hogy ott látszás miatt 10 napig volt elcsukva. — *Rovignóból* pedig azt írta a rendőrség, hogy *Dorbics* közveszélyes ember, ki számos törvényellenes tettet ott egy hónapi börtönt szenvedett.

Ilyen érdekes biográfia került a fiumei rendőrség kezébe e külföldi jövevényről, ki mikor itt is kiadta *A szocialista* című lap-

ját: külön szerkesztőt jelentett be erre a lapra *Voloscában* és *Spalatóban* is. Ez utóbbi városban *Basinovic* Ferencz nevű ottani szocialista munkás tényleg el is fogadta a pszeudotitulust, hogy a lap, mint »spalatói dalmát lap» ott megjelenhessen. (Voloscában mint »illir lap» jelent meg.)

Rendőrségünk mindez értesítésekből meggyőződött, hogy *Dorbics* tényleg közveszélyes ember s mivel törvény és kormányrendeletek szigorúan tiltják külföldi egyéneknek bárminő politikai propaganda kifejtését, s az illetőt tettenérés esetében az országból való kitiltással sújtják: a fiumei rendőrség tegnap, kedden este megidézte maga elé *Dorbicsot*, közölte vele a róla érkezett jelentéseket s felhívta, hogy huszonnégy óra alatt Fiumét, illetőleg a magyar területet hagyja el s ha ezt nem teszi, letartóztatja s *Zarába* tolonczoltatja.

Dorbics erre azt kérte, hogy engedjék meg neki, hogy ne a hazájába, Dalmáciába utazzék — ahol fogságba kellene mennie, — hanem Velenczébe. Inkább megfizeti a hajójegyet.

Igy is történt. Detektívek kísérték ki az este a Velenczébe induló *Hegedüs Sándor* hajóra s így *Dorbics* ur ma már Itáia balzsamos levegőjét élvezzi a világszép Lido partjain.

— **Személyi hírek.** *Mária Josefa* főherceggasszony, *Otto* főherceg neje, fiával, a tíz éves *Miksa* főherceggel rövid tartózkodásra Abbáziába érkezett és a Bellevue-szállóban szállt meg. A főherceggasszony holnap délután az *Előre* gőzösön kirándulást tesz a Quarnero-öbölben. — *József Ferdinánd* főherceg tegnap Fiuméből Laibachba utazott. — *Sélley Sándor* belügyminiszteri tanácsos Fiuméba érkezett s az Európa-szállóban szállt meg. — *Lizienstein* herceg és családja tegnap a déli vasúti gyorsvonatával Fiuméba érkezett s gőzhajón tovább utaztak Gravosába.

— **Spaun báró kitüntetése.** Mint Görzéből jelentik, *Spaun* báró tengernagyot, aki tudvalevőleg a hulli eset ügyében kiküldött nemzetközi választottbírószágban Ausztria-Magyarországot képviselte, e minőségében szerzett kiváló érdemeiért *Miklós* orosz czár a Nevszkij Sándor-rend nagykeresztjével és *Edvard* angol király a Szent Mihály- és György-rend nagykeresztjével tüntette ki.

— **Bóra és zivatar.** *Triezsből* táviratozzák: Hétfő óta itt erős bóra dühöng, a mely nagy kárt okoz a növényzetben. A tenger erősen habrog; a hőmérséklet hét fokkal hanyatlott. — *Lesinából* jelentik tegnapi kelettel, hogy *Gabrie* községben nagy zivatar volt s a villám többször beleütött a község templomába. *Petrich* Mária ötven éves parasztasszonyt a villám agyonütötte, amint a gyóntatószék közelében a pepra várt. Két másik asszonyt elkábított a villámcsapás, de később magukhoz tértek. A villámcsapások a templomot is megromgálták.

— **A nagyheti ájtatosságok** naponta sok száz buzgólkodót vonzanak a templomokba. A mai nagyszerdai délutáni vecsernye öt órakor kezdődik a székesegyházban.

— **Magyar diákok Rómában.** Ma reggel a *Villám* gőzös 292 utassal indult Anconába; ezek közt 170 magyar diák van, kik Anconából Rómába utaznak.

— **A feltámadás ünnepét** szombaton délután nagy fenynyel fogja megülni városunk. Délután 6 órakor ünnepi körmenet indul ki a székesegyházból, melyben résztvesz az egész helyi római katolikus papság, a szerzetesek és apácák, a polgármester s az egész városi képviselőtestület, valamennyi tisztviselő, a katonai tisztikar, az iskolák és a nagy közönség. A menet a Via San-Bernardón és a Scarpa-téren át a Corsóra vonul s onnan a Via del Fossón kersztül a székesegyházba tér vissza. A Scarpa-téren félszázad katonaság lesz felál-

litva, az ezred zászlajával és zenekarával. A körmenetben a városi zenekar is részt vesz. A körmenet ideje alatt ugy a Scarpa-téren, mint a Via San Bernardinon minden közlekedés tiltva lesz.

Hajók forgalma. Ma érkezett kikötőnkbe a *Falconia* osztrák gőzös New-Orleansből, utközben Marseillet érintve; 600 tonna déli gyümölcsöt s 2000 tonna foszfátot hozott. — Holnap érkezik meg a *Herminius* angol gőzös Akyabból, teljes rakomány nyers rizst hozva a helybeli rizshántológár részére. — Szombatra várják ide Kinából a *Persia* osztrák Lloyd-gőzöst, száz utassal és különféle áruval.

Szünet a törvényszéken. A nagyhétre és a húsvéti ünnepekre tekintettel, máától kezdve április 27-ig — a legsürgősebb esetek kivételével, melyek azonnali hivatalos elintézését tesznek szükségessé — teljes hivatali szünet lesz a helybeli törvényszéknél.

Magyar felolvasás Zágrábban. Rónaky Kálmán dr., Baranya vármegye árvaszéki ülnöke szombaton, e hó 15-én Zágrábban is bemutatta ama nagyvérékű felolvasását, amelyet a Rákóczi-felé zarándoklatról készített. Rónaky annak idején Baranya vármegye kíséretében Konstantinápolyban volt és ez alkalommal az élményeit, a törökök szokásait, Rákóczi sírját s több érdekes dolgot fényképfelvételekkel örökített meg, amelyekhez később magyarító szöveget írt. Rónaky drt a Nemzeti Szövetség kérte fel a felolvasásra, amelynek néprajzi és történelmi vonatkozásai mindvégig lebilincselve tartották a szép számban megjelent közönséget. Az estélyen bemutatásra került 100 darab képet az Uránia magyar tudományos színház gépeivel vetítették.

Szusák város polgármesterévé a tegnapi képviselőtestületi közgyűlésen ismét *Baccich* Henrik lovagot választották meg, ki már közel két évtizeden át viseli e tisztet.

Léghajós-mutatványokban lesz része az abbáziai közönségnek. Húsvét másodnapján, hétfőn délután 4 órakor a Szlatina-terről száll fel nagy léghajójával *Steffens* Leo léghajós, még pedig nem léghajókosárban ülve, hanem egyszerű trapezen függve.

Az öngyilkos prágai tanár. *Kotyka* Rikárd Eisenbrodi barátja, *Voracek* dr., kinek a részére a szerencsétlen ember egy zárt levelet hagyott hátra, melyet rendőrségünk őriz, az elmúlt éjjel táviratilag tudatta rendőrségünkkel, hogy ő ma, szerdán este a gyorsvonattal Fiuméba érkezik s addig a holtestet ne temessék el. Kérelmét természetesen teljesítik. Mihelyt *Voracek* dr. a rendőrségnél jelentkezik, felbontják a levelet és teljesíteni fogják rendelkezéseit.

Baleset a hajón. *Müller* Lajos, 29 éves horvát matróz az éjjel rakodó-munkát végzett a kikötőben horgonyzó *Francesco Ciampa* olasz hajó aljában. Zsákokban czukorsüvegeket tároltak a hajóba s öt zsák véletlenül lezuhant a daruról az aljba s oly szerencsétlenül találta Müllert, hogy súlyosan megsebesülve összerogyott. A mentők eszméletlen állapotban szállították a kórházba, hol az orvosok konstatálták, hogy jobb válla és jobb lába eltört.

KIVÁNDORLÁSI ÜGYEK.

Jön a Carpathia. Az *Adria* tengerhajózási társasághoz érkezett kábelátvitel szerint a kivándorlókat szállító *Carpathia* Cunard-gőzös tegnap indult el 111 visszavándorlóval New-Yorkból Fiuméba.

Kivándorlók irányítása. New-Yorkból írják, hogy az amerikai kormány most komolyan foglalkozik azzal a kérdéssel, miként irányíthatná a rengeteg számban érkező európaiak egy részét a déli államokba, ahol nagy szükség van földmives munkásokra, de a hová már csak a hosszú vasúti utazás drágasága miatt is alig megy a kivándorló. A terv most az, hogy európai kikötőkből direkt járatokat

rendezzenek be a new-orleansi kikötőhöz, ahol Ellis Island mintájára nagy bevándorlási állomást akarnak berendezni. Első sorban az olaszok egy részét szeretnék New-Orleans felé terelni, mert ők a legalkalmasabbak erre a vidékre és annak viszonyaihoz, de sokan ellenzik ezt a tervet, mert az olaszok előreláthatólag összeházasodnának és nagy mérvben elvegyülnének a déli államok négeivel, ami angol, német vagy magyar települőknél kizárt eset. S mert az amerikai kormány ezt a fajvegyülést minden áron el akarja kerülni, német és angol pedig nem igen fog menni az aránylag nehezebb munkára és életviszonyok közé, nem lehetetlen, hogy az amugy is földmivelő magyar nép részére nyitnak előbb-utóbb külön hajóvonalat a new-orleansi kikötő felé.

Kivándorlási rekord. Az európaiaknak Amerikába való kivándorlása ismét váratlanul emelkedőben van s ha a jelek nem csalnak, az idei esztendő kivándorlása felül fog múlni minden eddigit. A márczius 19—25-éig terjedő heten kerek 36,000 kivándorló érkezett Ellis Islandra, amely szám új rekord a kivándorlás terén, mert ennyien egy hét alatt még sohasem érkeztek. Az új hazát keresők közül a magyarok legnagyobb része Pensilvánia állam bányáiba ment egyenesen Ellis Islandról, a skandinávok a távol nyugati államokba s az oroszok Dakotába. Az egész szám 30 százaléka New-Yorkban maradt. A kivándorlási lázt igazán jellemzi az amerikai kormány illetékes közegeinek az a fölfedezése, hogy az Ellis Islandról visszautasított és Európába tolonczolt kivándorlóknak igen tetemes része újra hajóra ül és Mexikóba jön vissza, mert a mexikói törvények egyáltalán nem korlátozzák a bevándorlást. Mexikóból azután a határon helyi érdekű vonatokon, villamosokon kelnek át az Egyesült-Államok területére. A hivatalos jelentés szerint különösen osztrák visszautasítottak csempészik be így magukat a mexikói határon át.

KÖZGAZDASÁG.

Kiviteli emlékirat. A kereskedelmi minisztérium iparfejlesztési szakosztálya már huzamosabb idő óta dolgozik egy kiviteli emlékiraton, melyet a legközelebbi napokban már közre is fognak tenni. Ez az emlékirat röviden ismerteti az e kérdésben fölmerült előzményeket s konkrét javaslatokat sorol fel a kivitelnél modernebb szellemben való szervezése érdekében. Nem kerülhetette el a kereskedelmi muzeum újjászervezésének kérdését és bő statisztikai anyagot tartalmaz annak megjelölésére, hogy a magyar iparcsikkek és termények miféle külföldi piacok felé gravitálnak és milyen irányban. Az eddig felmerült javaslatok közül figyelembe részesíti a különböző irányzatokat, mert nem mindenfelé lehet egyforma eszközökkel célt érni. Az egyik irány a versenyképesség és a vállalkozási szellem czéltudatos fejlesztése mellett az informatív szolgálatokra helyez sulyt, a másik nagyobb-szabású kiviteli egyesületet akar létesíteni, a harmadik pedig elegendőnek tartja, ha már világszerte ismert külföldi nagy exportházakkal lépünk állandó összeköttetésbe s kellő szubvenzió mellett törekszünk ezeknek közreműködését a magyar export állandó fejlesztése érdekében kihasználni. Ezek közül egyik sem zárja ki a másikat. Ha hozzávesszük a többi fölmerült eszmét, mint kiviteli csoport létesítése, szakerőknek tanulmányozás céljából való kiküldése, a konzulátusoknak és a külkereskedelmi képviselőknek magyar szempontból való reformálása stb., körülbelül megtaláljuk azokat a főbb irányokat is, amelyekben a kereskedelmi minisztérium alapos expozéja mozog.

Tarifaharc az indiai hajóforgalomban. Londonból táviratozzák: A *Daily Express* jelentése szerint a tarifaharc a brémai *Hausa-gőzhajóstársaság*, a *British-India Steamship Co.* és a *Peninsular & Orientalline* közt az Angliából, illetőleg Antwerpenből Indiába való teherszállításnál annyira kielesedett, hogy most tonnánként öt shillingért vállalnak

áruszállítást az angol kikötőkből Kalkuttába, holott ezelőtt a szállítási díj 17½—25 shilling volt.

Konzulátusaink távirati czimeit. A magyar királyi Kereskedelmi Muzeum összeállította ama külföldi cs. és kir. képviselőket, melyek székhelyükön távirati czimeiket *Austung* szóval lajstromozták be. Ezek között vannak majdnem összes nagykövetségeink és főbb konzulátusi képviselőink. Egyedül a vatikáni nagykövetség Rómában és a londoni főkonzulátus jegyeztetett be más rövid távirati címet. Az előbbi *Palvenezzia*, az utóbbi pedig *Kanzlei*. Ez a belajstromozott távirati cím mellőzhetővé teszi külföldi képviselőinknél a hosszú cím használatát táviratozásnál.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Longhin L. dr. Varasd. — Hirsch Leo, Mayer Tivadar, Poppné és unokái, Tscheppen A., Zack Károly, Diamant Sándor, Hoffmann Samu, Huber Adám Bécs. — Kubinyi F., Glitner Lipót, Ring Emil, Satory Ernő, Kürthy József dr., Wollákné, Gyertyánffy és neje, Hazay Róbert dr., Forró Félix dr. Budapest. — Zuckermann M. Eger. Fried Rikárd Triest.

Deák szálloda. Bauer Alfréd Belgrád. — Haagné és fia Berlin. — Petraschek V. dr. Bécs. — Popovics István Tovarnik. — Simon Sándor dr. és neje Keszthely. — Schmidt N. Budapest. — Süßmann C. Teschen. — Linke Antal és leánya Brunn. — Weltner Ferencz és neje Budapest. — Nutz Hedvig Teschen. — Pfannedler Lipót dr. Grác. — Hajdu Gyula Budapest.

De la Ville szálloda. Vörös, Reisz, Bertholy, Fördös, Ricovary, Matiss, Sipos, Meissner, Kovács, Eller, Benkő, Birek Bécs. — Vager Ferencz Zágráb. — Betegh Lajos Székesfehérvár. — Petrin Gizella Zágráb. — Grignachi Triest. — Fetter Pál Berlin. — Kubányi K. Debreczen.

Hungária szálloda. Kinzl Rajmond Eggenberg. — Woks Ferdinánd, Eichhorn József, Heine Valentin Bécs. — Sofie Frigyes Krakó. — Kátay István, Miklós Móricz Budapest. — Szabó Béla Mosztár. — Klein F. Cilli.

Quarnero szálloda. Tomaschek Nándor Zaptar. — Reiter Ferencz Linczt. — Örley János Budapest. — Szobisek József Pozsony. — Pribel Károly Lussinpiccolo. — Janovits Milán dr. Nagybecskerek. — Bige György Szabadka. — Helyeka Mária Varsó. — Kuster F. és lánya Witke. — Fürst Arnold Bécs. —

Kikötőnk forgalma.

Indult:

Április 18-án.

Coloniale, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 335, kapitány Papale, Zelenicába.
Alessandria, angol lobogó alatt, tonnatartalma 2194, kapitány Fry, Liverpoolba.
Avia görög lobogó alatt, tonnatartalma 1518, kapitány Calumeries, Tagarvogba.
Cypria, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1834, kapitány Barlow, Liverpoolba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Érkezett:

Zichy április 19-én Triestbe Velenczéből.
Szent István április 19-én Triestbe Velenczéből.
Kassa április 19-én Triestbe Valenciából.

Indult:

Balaton április 19-én Velenczéből Fiuméba.
Mátyás király április 17-én Nápolyból Genuába.
Tisza április 19-én Maltából Messinába.
Zrinyi április 18-án Porto-Maurizióból Marseilleba.
Szent László április 19-én Fiuméből Marseilleba.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felölős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Nemzetközi Varieté HOTEL SUSAK

a nagy színházteremben

Ma és mindennap

Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családi műsorral.

Bella Ferrari, szubret.

Schmidt Betti, tiroli énekesnő.

Steinau Antal, kitűnő kómikus és mimikus

Blumau Károly, kacagató ének kómikus.

Ferrari olasz buffó.

Mr. Carlé, zsonglőr és equilibrista.

Rositta Józsa

világhírű szépség, táncosnő.

Mr. Marios

hasbeszélő.

Bellmont Poldi, a bécsi Colosseum legjobb házi szubretje.

Mannwirth Károly, parodista.

Számos látogatást kérnek

A. Muley

Blumau és Steinau

vendéglős.

igazgatók.

Sok pénz!

500 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, risikó nélkül mellékkereset gyánánt. Bővebbet A. B. 28. alatt Annoncen Bureau des „Merkur” Stuttgart, Schwabstr.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti” a legjelesebb égvényes gyógyasvanyviz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétel, rendkívül dús, főleg kötött szensav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknel, vese és gyomorbél bajokban, gyuladós hólyag és köszvényes bántalmak és a belszerzett minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet” minden czél tudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti-víz” főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa czégnél, Via Stefano 1.
Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

„Gyógyszertár alla Salute”

Dr. A. Mizzan

— Erzsébet téren az Adria palotával szemben. —

„Petrosol” hajviz biztos hatású. — Eltűnteti a fejkorpát, puhítja a haját és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat”. Ezen illatnak széjjel fűvása által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. **Nélkülözhetlen minden háznál,** különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

HIRDETESEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Legújabb divat.

Angol kelmék hölgyek számára óriási választékban, az ismert olcsó árakon

Fehér battist, áttört	méterje 13 krajezár,
Zefir, divatos mintákban	„ 16 „
Percail, elegáns szinezéssel	„ 16 „
Zefir, legjobb minőség, szolid színek	„ 20 „
Szövetek, 115 cm. széles hölgyruháknak	„ 48 „
Pongées tiszta selyem, modern rajz- zal, I-a minőség	„ 88 „
Crepon, gyapjuból, nagy választék	„ 17 „

Minden az évadhoz szükséges cikk napról-napra friss választékban.

WEISS M.

Szabott árak. **FIUME, CORSO II. TELEFON.**

Eladása divatos kézi munkáknak, hölgyek részére szövetek, butorszövetek, vásznak, fehérneműk, gyapotkelmék, selymek, kezttyűk, szörmék, esernyők stb.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy vasárnap, **április 16-án,** nyitottam meg **Via Alessandrina 2. sz.** alatt levő

„Caffé Internationale”

czimű, a jelen kor igényeinek megfelelően kényelmesen berendezett kávéházamat.

A midőn a n. é. közönséget mély tisztelettel felhívom kávéházam látogatására, biztosítom, hogy mindenkor kötelességemnek fogom tekinteni, kitűnő kávéházi italok és figyelmes kiszolgálás által megelégedését kiérdemelni.

Kőbányai Polgári Sör.

Teljes tisztelettel

Vlach Giovanni tulajdonos,
Pitacco Giorgio üzletvezető.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babic Hinko, Catti György örökösei, Mizzan Hadrian Prodam Ferencz, Prodam János, Schindler Adolf gyógyszertáraiban.

Nyomatott az „Unio” könyvnyomtatásban Fiume, (Adria-palota, Riva Szápary).